

Sällskapet för Parapsykologisk Forskning, SPF

Nr 68 sept 2013

18 sept

MEDVETANDETS GÅTA - om hjärnan, själen och konsten att kila runt hörnet

Jonathan Lindström håller föredrag om *Medvetandets Gåta* och kommer att beröra kvalitets möjliga natur, samverkan med hjärnceller och om medvetandets evolution. Jonathan Lindström är en prisbelönad populärvetenskaplig författare och har nyligen utkommit med en bok med samma namn. Säkert berör han också paranormala fenomen och nära-döden-upplevelser.

Dag: onsdagen den 18 september 2013 kl 19.00
Avgift: 100 kr, 50 kr för medlemmar
Lokal: Sal 6, Valhallavägen 148, 1 tr ner (Östermalms föreningsråd).
Kaffe finns att köpa i en paus

9 oktober

Religionspsykologen
Sara Duppils
Åbo Akademi, håller föredrag:

Upplevelser av avlidnas andar inom vård- och omsorgsyrken

Sara Duppils är lärare vid Gävle Högskola och doktorand vid Åbo akademi. Hon har som en gren i sin forskning intresserat sig för dessa upplevelser som vårdpersonal rapporterat.

Dag: onsdagen den 9 oktober 2013 kl 19.00
Avgift: 100 kr, 50 kr för medlemmar
Lokal: Sal 6, Valhallavägen 148, 1 tr ner (Östermalms föreningsråd)
Kaffe finns att köpa i en paus

Föredraget stöds av John Björkhems Minnesfond

7 oktober

Föredrag med Folkuniversitetet

Psykologen **Kersti Wistrand:**

Transpersonella upplevelser vid barnafödande

Dag: måndagen den 7 oktober 2013 kl 18.00
Lokal: innerstan

Anmäl via folkuniversitetets hemsida,
www.folkuniversitetet.se

U r i n n e h å l l e t

SPFs ordförande nu doktorand vid Greenwich Universitetet i London	3
Ny studie om samvariation av EEG mellan healer och patient	4
Om psi-spåret på engelska	6
Den elektriska pojken – om poltergeist	6
Parapsykologins misstag – som jag ser det	7
Nya böcker	8

**ORDFÖRANDE
HAR ORDET**

Höstens föredrag

Vi börjar onsdagen den 18 september, med **Jonathan Lindström** som håller föredrag om *Medvetandets Gåta - Om hjärnan, själen och konsten att kila runt hörnet*, en naturalists försök att minska gåtfullheten. Han kommer att beröra qualias möjliga natur ("upplevelsens beståndsdelar"), hur 'qualia' och hjärncellerna kan tänkas interagera (svårlöst problem och av filosoferna kallat för "the hard problem") och om medvetandets evolution. Han kommer säkert också att beröra paranormala fenomen och nära-döden-upplevelser. Jonathan Lindström är en prisbelönad populärvetenskaplig författare som i år kommit ut med boken *Medvetandets gåta - Om hjärnan, själen och konsten att kila runt hörnet*, utgiven på Norstedts förlag.

Föredragen fortsätter **den 9 oktober** med ett föredrag med **Sara Dupplis**, *Upplevelser av avlidnas andar inom vård och omsorgsyrken*. Hon är lärare vid Gävle Högskola och doktorand vid Åbo akademi.

Utöver våra egna föredrag vill jag nämna ett föredrag vi fått **Folkuniversitetet** att ordna **den 7 oktober**, med **Kersti Wistrand**, om *Transpersonella upplevelser vid barnafödande*, där transcendentia och ut-ur-kroppen – och nära-döden-upplevelser ingår. Anmäl via folkuniversitetets hemsida, www.folkuniversitetet.se, sök på t ex Wistrand.

Återstående föredragskvällar i höst blir preliminärt 6 november och 4 december.

I detta nyhetsbrev

Edgar Müller bidrar i detta nummer med sammanfattning av en rapport om healing, där man kunde se en samvariation av hjärnfrekvenser och samband med en extremt låg-frekvent del av jordens magnetiska spektrum, en studie som är exempel på hur man med modern teknik kan studera healing.

Bland de nyheter Nemo Mörck bidrar med vill jag uppmärksamma att Aftonbladet i sin serie Svenska brott och mysterier den 23 juni hade med en artikel om **Den elektriska pojken**, om poltergeistfenomen år 1919. Den svenska forskaren Sydney Alritz var inkopplad. Vidare nämner han att "vi" lyckats publicera en redogörelse på engelska i *Paranormal Review* om **Göte Anderssons** försök med **psi-spåret**. Han berör också Eben Alexanders nära-döden-bok *Proof of Heaven*, NDU-försök i Dagens Nyheter och några nya böcker, både av företrädare och av skeptiker.

Andreas Lantz är ett nytt namn för många, tidigare elev till Adrian Parker i Göteborg, väl insatt i forskningen i parapsykologi och med lite egna synpunkter. Han bidrar med några av dessa. Några av dem kan väcka lite eftertanke.

PA-konferens i Italien

Den 56:e årliga konferensen för internationella sammanlutningen PA, *Parapsychological association*, år 2013 hölls i Viterbo, utanför Rom mellan 8 och 11 augusti. Fem personer i styrelsen kunde närvara, några med egna bidrag, (jag själv, Jan Dalkvist och Adrian Parker (med tre!). Adrian hade otur att vara först, med ett bidrag tillsammans med Brian Millar, innan ljudet hade ställts in, och om ett mycket intressant tema: Are succesful experimenters psychic. I övrigt redogjorde han för Learning from historical cases: Madame D'Ésperance, samt medverkade till mitt anförande. Jan Dalkvist rapporterade om ett fel/bias man idag inte tar hänsyn till statistiskt sett vid förväntan, studier där fysiologiska reaktioner mäts innan stimuli presenterats (How to handle expectation bias in presentiment experiments: A recommendation), och jag redogjorde för projektet om tvillingtelepati. Talare vid avsluts-middagen var Dr Simon Thorpe, forskningsansvarig vid Brain and Cognitive Research Center (CerCo), National Center for Scientific Research (CNRS) i Toulouse, Frankrike, som var ovanligt öppen och inspirerande om hur och när medvetandet uppkommer. Vi planerar för en kväll för att avrapportera.

Ur sammanfattning av SimonThorpes föredrag:

But another problem is inherent in the idea that consciousness can be understood in the standard information-processing model common to much scientific thinking.

According to this view, consciousness allows some specific functions to be implemented, functions that can be modelled in software simulations. But a major problem with that idea is that if those functional explanations are true, why are our brains not just sophisticated computers? Why do we need to be conscious, if all that is happening is stuff that can be run in software? In this talk I will discuss some of the reasons why I believe that even hard nosed materialists will at some point be forced to admit that there is more to consciousness than just neuronal activity.

Recent developments in Psi research seem to be making this change more and more inevitable.

Artikel om psi-spåret – en av tre artiklar i JSPR (*Journal of the Society for Psychical Research*, det engelska sällskapetets tidning) som är spännande. David Ellis, en av de trogna medarbetarna under många år med denna tidskrift, menar i JSPR oktober 2012 att denna artikel om psi-spåret av Tellefsen och Jacobson från 1994 är en av tre artiklar som varit mest spännande och "stuckit ut". De andra två är en rapport av Adrian Parker om "real-time ganzfeld" med filmsekvenser och en akustisk analys av poltergeist-ljud. Två (av tre) spännande artiklar enligt David Ellis var alltså skrivna av svenska forskare!

Diskussion om tysk parapsykologi

Adrian Parker har i JSPR deltagit i en "diskussion" om tysk parapsykologi. Han skrev i januari-numret 2012 en 'Essay review' om boken *The stepchildren of science*, av Heather Wolfram, som berör tysk psykisk forskning före 1939. De (Eberhard Bauer, Gerd Hövelmann och Walter von Lucadou) är oense med Parker (i januari-numret 2013), a) om huruvida nobelpristagen 1929 Thomas Mann verkligen var med på några seanser med Schneider, b) om poeten Stefan George som Parker menar nästan är glömd, medan de andra menar att han på sistone blivit mycket omnämnd, c) frågan varför Tyskland inte har något "Sällskap för psykisk forskning", som det finns i England och Sverige och andra länder, d) de är oense om de tyska tidskrifterna *Psychische Studien* och *Zeitschrift für Parapsychologie*, e) om Hans Benders doktorsavhandling, f) hur mycket av Benders professorsstol som var finansierat via universitetet, g) om Holler-fonden, hur den kom till och användes, h) att Benders professorsstol vid Universitetet i Freiburg ändrades till Chair for educational psychology, och dämed förlorades för parapsykologin.

AP konstaterar i sitt svar att oenigheten består. AP vill framför allt lära av historien för att undvika att upprepa de misstag som gjorts. Därför drar han på sista sidan i sin essay reivew på fem sidor, slutsatser av det förgångna. Framför allt gäller det vad som hände de 10 miljoner Euro som gick igenom Freiburg-institutet, IGPP för att stödja forskning i parapsykologi och som nu framför allt används för att stödja smärtforskning i Giessen.

Det är alltså på en rad punkter de tyska forskarna är oense med AP, inkl den stora hur fondmedlen har använts, något vi tyvärr känner till från andra sammanhang. Just därför är det så viktigt att det uppmärksammas och granskas. Så, är du intresserad av tysk parapsykologi och hur fondmedel för parapsykologi styrs om, så finns de olika inläggen som notis på vår hemsida. /GB

Andlig pluralism

I somras, den 10 juli, publicerade DN ett inlägg som piggade upp mig. David Brooks, amerikansk författare publicerar sig då och då bland DN:s inledningsidor, denna gång om "Den andliga pluralismens lov", baserad på den amerikanske författaren Charles Taylors bok *A secular age*, som visar på hur kulturer och livssyner utvecklas och förändras. "Varför var det praktiskt taget omöjligt att inte tro på Gud år 1500 i vårt västerländska samhälle, medan nu, 500 år senare, många av oss inte har den ringaste svårighet med det och rent av tycker att det är självklart?" inleder Taylor sin bok. Brooks fångar upp det Taylor påpekar att vi rör oss mot en "galopperande andlig pluralism", som ger utrymme för de många som vill "kombinera humanism med de centrala mysterierna i sin egen tro". "Denna sekulära tidsålder är överlägsen fundamentalismens konformitet och fördumning, och den lämnar utrymme för storslagna andliga prestationer", en sekulär framtid, "som drivs av religiös motivation, ett starkt och bestående inslag i människans natur", i Margareta Eklöfs översättning.

Jag, **Göran Brusewitz**, är numera doktorand vid Greenwich Universitetet i London, med tidigare PA-ordförande David Luke som handledare (och Adrian Parker som rådgivare och lokal handledare/'supervisor'). Temat är det jag kommit in på under senare år, *Exceptional experiences and attachment amongst twins*. Studierna är på deltid och är möjliga tack vare finansiellt stöd från BIAL Foundation i Portugal. Det är märkligt att jag ska behöva söka mig till ett universitet utanför Sverige för att kunna utföra denna forskning (för doktorandstudier i Sverige krävs ca 1.3 miljoner om man finansierar det själv, jag har fått knappt hälften som engångsbelopp), och att det också sker med stöd från utlandet. Dessutom behöver jag ett annat jobb fyra dagar i veckan för att klara vardagen, köra taxi..., något jag avslutade med att nämna i mitt anförande på PA-konferensen – många smålog igenkännande.....

Twin Party i London 8 juni

På försommaren var jag och Adrian Parker inbjudna till ett Twin Party i London för att göra experiment med telepatti med de tvillingar som var intresserade. Med stöd av JBM (John Björkhems Minnesfond) åkte vi dit, och hade hoppats kunna göra ordentliga experiment med 4-5 tvillingpar, men eftersom det var fest, musik, uppträdande på en scen intill, så fanns inte förutsättningarna för att göra vetenskapliga försök. I stället var det arrangörens önskemål att låta så många som möjligt göra ett test, så vi hann med närmare 20 par, och fick t o m ett omnämmande i *Daily Telegraph* (se notis på hemsidan) – det kan vara värt mycket. Kommande besök som planeras kan vi styra själva. Nu var det för arrangörens och tvillingarnas skull vi var där.

Uri Gellers hemliga liv

Nemo C. Mörck

Flera av våra läsare minns nog skrivierna om den kände skedböjaren Uri Geller i samband med hans uppträdanden på 1970-talet, de yngre minns honom från Kanal 5s serie Fenomen. Numera kallar han sig mystifier och har nyligen varit föremål för en märklig BBC dokumentär, *The Secret Life of Uri Geller*. Dokumentären bjuder på många exempel på vad parapsykologen John Beloff menade var typiska Geller-svar – påståenden som är svåra att motbevisa, men ännu svårare att tro på. I dokumentären påstår han sig ha arbetat som synsk agent för England, men också för Amerikas CIA och Israels Mossad. I dokumentären medverkar flera för oss bekanta, såsom fysikerna Harold Puthoff och Russel Targ. De som medverkar i dokumentären är dock inte särskilt villiga att kommentera Gellers mer extrema påståenden. Geller själv är inte heller alltid villig att besvara frågor och musiken (från bland annat *The Twilight Zone*, *The X-Files* och *Dr Who*) som de valt gör det inte lättare att ta hans påståenden på allvar.

Personligen hade jag hoppas på någon kommentar från Geller om hur han numera betraktar Andrija Puharichs bok *Mysteriet Uri Geller* i vilken utomjordingar spelar en betydande roll, men Geller konfronteras inte -

Samvariation av hjärnfrekvenser vid healing på distans

EEG och Schumanns resonans

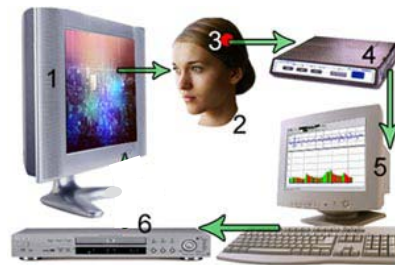

EDGAR MÜLLER

Metoderna inom den parapsykologiska forskningen har självfallet följt den tekniska utvecklingen och forskarna använder i dag de mest avancerade medicinska instrumenten för att kunna konstatera de parapsykologiska fenomenens realitet. Steget från att gissa Zenerkort på 30-talet till att testa samvariation mellan försökspersoner med EEG eller fMRT är naturligtvis enormt.

Zenerkort

EEG experiment

Flera olika EEG experiment har visat att försökspersoner med en god relation till varandra, exempelvis tvillingar eller par, reagerade samtidigt på vissa stimuli, fast de befann sig på olika ställen.

Exempel: Duana och Behrendth (1995) kunde identifiera liknande förändring av alfa vågor hos 2 av 15 tvillingpar. Wackermann et al (2003) rapporterade att sex kanalig EEG visade signifikant korrelation mellan försökspersonerna. Radin (2004) undersökte förekomsten av korrelation mellan 13 par när den ena partnern utsattes för stimuli och fann att hos 3 av dem uppträdde simultana förändringar i EEG mönstren.

Känslan av samhörighet mellan försökspersonerna föreföll vara en viktig komponent i sammanhanget.

På sidan 3 i förra numret av Nyhetsbrevet (Nr 67 April 2013) återges ett experiment med EEG som visar att magnetfält och telepati, under speciella förhållanden, tycktes påverka försökspersonerna samtidigt på 300 km avstånd. Läsare som är intresserade av att veta mera om EEG kan hitta en beskrivning i det numret på sidan 5. När jag arbetade med den artikeln var min avsikt att inkludera ännu ett experiment, men på grund av platsbrist kunde den delen inte komma med. Härnedan följer nu beskrivningen av experimentet.

I en rapport som publicerades i Journal of Scientific Exploration, Vol 24, No 4, sid 655-666, av L. Hendrick, W. Bengtson och J. Gunkelman, forskare från USA, återges ännu ett experiment vars resultat antyder en koppling mellan försökspersonerna.

Märkvärdigt är att samvariationen tycks ha någon form av eventuellt samband med den extremt lågfrekventa delen av jordens elektromagnetiska spektrum, ELF som kallas för Schumanns resonans (Not 1).

En av författarna, W. Bengtson, har utvecklat en healingmetod som går ut på att han, i snabb följd, visualiserar den önskade effekten hos den behandlade personen. Om patienten exempelvis har ont i en axel som orsakar rörelsehinder önskar healern att smärtan reduceras eller rentav försvinner och visualiserar då personen som om han fritt kunde röra sin arm utan besvär. När en patient har psykiska problem, kanske är deprimerad av någon anledning, kan healern visualisera patienten som en person utan problemet, lättad och fungerande normalt. Minst 20 sådana visualiseringssessioner behövs för ett lyckat resultat och healern upplever också en form av energiflöde till patienten (Not 2).

För experimenten engagerades tre försökspersoner varav en tidigare hade deltagit i korta healingsessioner. Healern och försökspersonen befann sig under experimentet i var sitt rum ca 11 meter ifrån varandra följaktligen fanns det ingen visuell eller audiell kontakt mellan dem.

Två identiska, professionella EEG instrument användes för att registrera healerns och försökspersonens hjärnvågor, 21 EEG elektroder applicerades enligt gängse kliniska metoder (10-20 system) på huvudet och apparaterna synkroniserades till millisekunds noggrannhet, vilket är en förutsättning för att rätt kunna jämföra signalerna. Två EEG labtekniker anlätades för att sköta alla detaljer vid experimenten och därigenom säkerställa att fastsättningen av elektroderna, synkroniseringen och kalibreringen av instrumenten samt registreringen skulle skötas av van expertis.

Varje kanal samplades 500 gånger per sekund och man hade fyra sessioner med varje försöksperson á 10 minuter. Experimentet påbörjades först efter att en s.k.

baslinje fastställdes då personerna hade ögonen öppna respektive slutna, vilket är ett normalt tillvägagångssätt vid EEG registrering.

Rapporten återger mätresultat från endast en försöksperson (den som tidigare hade deltagit i healing) och måste enligt författarna betraktas som en förstudie för att dokumentera teknik, metod och analys, dvs inte som en komplett studie som lämpar sig för omfattande statistiska analyser och slutsatser. Erhållna data utvärderades av de andra forskarna med WINEEG mjukvara, med andra ord var Bengtson, som agerade healer, inte involverad i denna del av experimentet.

Analysen visade både hos healern och hos försökspersonen förekomsten av en frekvenstopp på 7,81 Hz när healing pågick (Not 3).

Om den identifierade hjärnfrekvensen på 7,81 Hz hos healern och patienten bara råkade ligga på nästan samma värde som Schumanns resonans på 7,83 Hz eller om Schumanns resonans på något aktivt sätt bidrog till att kontakt uppstod mellan personerna går inte att fastställa av det här experimentet. Men författarna påpekar att även andra forskare har funnit liknande resultat, bl.a. Dr. Juan Acosta-Urquidi som vid en undersökning av 30 försökspår bestående av healer och patient fann förekomsten av liknande 7,8 Hz fönster.

Artikeln innehåller detaljerade beskrivningar av de analysmetoder som forskarna använde för att identifiera likheterna hos healern och försökspersoner, samt även flera diagram. Dessa delar är emellertid alltför komplicerade och omfattande för att återges inom ramen för den här artikeln.

Vidare framhåller författarna att experimentet visserligen ledde till konstaterandet av en samvariation av hjärnfrekvensen mellan healern och försökspersonen, men gav ingen ledtråd i frågan vilken information som förmedlades mellan dem.

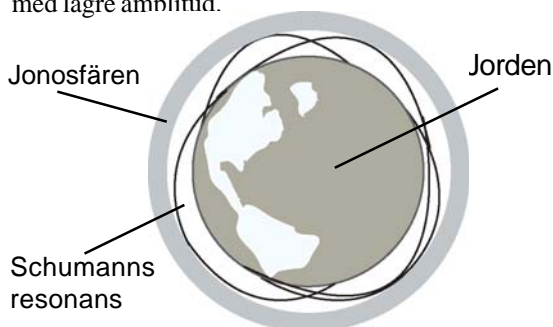
Det ligger i sakens natur att det kan ha förekommit även andra kommunikationskanaler mellan healern och försökspersonen än 7,83 Hz och om det stämmer vet vi inte vilken relation som dessa kan ha haft med Schumanns resonans. Det vill säga vad var orsak respektive verkan, om de förmodade andra kanalerna överhuvudtaget hade en relation med den konstaterade Schumanns resonansen.

Det kan tilläggas att ett sådant experiment som antyder en eventuell influens av jordens elektromagnetiska fält borde replikeras i Faraday-burar, dvs i lokaler vilkas väggar avskärmar elektromagnetiska vågor. Förhoppningsvis får forskarna tid och resurser för att kunna genomföra en replikering i Faraday burar, vilket i så fall skulle ge svar på frågan om det är jordens elektromagnetiska fält som på något sätt medierar de registrerade EEG likheterna hos healern och försökspersonen.

Å andra sidan sätt kan sådana experiment även leda till andra slutsatser; när allt kommer omkring vet vi inte vilken typ av energi som healern använder för att påverka sin patient, om den är av elektromagnetisk natur kan hans "energi" inte tränga igenom experimentlokaler- nas väggar och försökspersonen bli i så fall opåverkad.

Faktaruta

Not 1. Schumanns resonans. Jorden omges förutom av det bekanta magnetfältet även av ett elektromagnetiskt fält. Den lågfrekventa delen av detta elektromagnetiska (EM) spektrum kallas för Schumanns resonans och anses uppstå genom blixurladdningar inom området mellan jordens yta och jonosfären som befinner sig på en höjd av ca 85 – 600 km. Detta område fungerar som en vågledare där s.k. stående vågor med frekvensen 7,83 Hz kan uppstå. Utöver 7,83 Hz finns det även övertoner med multipla värden men med lägre amplitud.

Schumanns resonans på 7,81 Hz upprätthålls av den enorma mängden blixtrar som förekommer världen över, ca 40-50 st per sekund, dvs nästan 4 miljoner per dygn.

Schumanns resonans är vetenskapligt väl undersökt och dokumenterad. Men New Age och liknande rörelser åberopar och använder begreppet flitigt i andra sammanhang, bl a genom att tillskriva den mystiska egenskaper och kalla den för jordvågor.

Not 2. En motsvarande teknik kan också användas för autosuggestion och går ut på att en person som efterlängtar ett visst resultat föreställer sig att ha nått det. Exempelvis kan en idrottare som aldrig har kommit längre än till 5:e platsen i tävlingar vilja bli etta. Då ser han eller hon sig själv på prispallen och tar emot guldmedaljen. Förmodligen byggs det upp en omedveten intern viljekraft som får idrottaren att prestera mera än vanligt. Självfallet finns det naturliga begränsningar, såtillvida att målet måste vara realistiskt inom rimliga gränser. Även om jag visualiserar mig som vinnare av US Open i tennis 1000 gånger, kommer jag aldrig att lyckas med det.

Not 3. För jämförelsen mellan de två personernas EEG data valdes små segment, s.k. epoker, av storleksordningen 0,25 sek och 4 efterföljande epoker med amplitud över 25 mikrovolt ansågs vara ett "fönster" med indikation på en tydlig förändring av hjärnvågorna. 14 sådana "fönster" kunde identifieras varav 10 stycken hade en frekvens med toppvärde på 7,81 Hz hos healern. Motsvarande 7,81 Hz "fönster" fanns även hos den andre försökspersonen och sammanföll tidsmässigt med dem som konstaterades hos healern, men EEG visade dock en klart lägre amplitud hos försökspersonen.

Fortsfrån sid 3 **Uri Gellers hemliga liv** fast om han hade gjort det hade det kanske inte blivit någon dokumentär. Bästa boken om Geller torde fortfarande vara den av journalisten Jonathan Margolis.

Den Elektriska Pojken

Nemo C. Mörck

Aftonbladets serie Svenska Brott och Mysterier inkluderade den 23:e juni en intressant artikel av journalisten och författaren Johan Theorin. Han passade på att påminna om ett gammalt svensk poltergeist-fall från 1919, som tidigare behandlats av Eric Jers i häftet *Den Elektriska Pojken* (30 sidor). I fokus för poltergeist-fenomen stod Zander Nord, 11 år gammal. Theorin erhöll upplysningar från Göta Sandkvist, en släkting till Zander som samlat tidningsklipp och information om honom, men merparten av informationen i Theorins artikel återfinns i det häfte som Jers skrev. Tyvärr utgörs den 11 sidor långa artikeln av mer bilder än text, men tack vare ett par nya upplysningar var den ändå intressant.

Poltergeist-fenomenen varierade från knackningar i väggarna till att Zander ofrivilligt kastades från sängen in i väggen på andra sidan rummet (dock utan att skada sig). Stolar som han satt på kunde förflytta sig över golvet eller levitera även om en vuxen satt på samma stol. Vidare kunde han få glödlampor att tändas. Docent **Sydney Alrutz** (en av den svenska parapsykologins pionjärer) kontaktades och då han närvarade genomfördes bordsdans tillsammans med Zander. Jers skrev: "De hann knappast sätta sig vid bordet förrän det började rotera med en våldsam kraft runt rummet tills ett bordsben gick sönder som avslutning" (s. 15). Enligt Göta Sandkvist hade han "...ont av den här kraften, vad den än var" och tyckte att det kändes "lugnare i kroppen" om han höll i sig i rörelse.

Zanders far försökte tjäna pengar genom att visa upp honom, men detta satte barnavårdsnämnden stopp för och Zander togs in på Serafimerlasarettet i Stockholm och fick diagnosen "hysteria." Theorin skriver: "Zanders

sjukjournaler från lasarettet finns bevarade, men exakt hur han behandlades är oklart. Själv berättade han när han kom hem igen att läkarna hade satt honom i en stol och fäst en massa kablar i hans kropp, och med hjälp av svagström försökt 'avmagnetisera' honom" (s. 8). Efter att han skrivits ut ska han ha lidit av skakningar, men åsikterna gick isär om huruvida fenomenet upphörde direkt efter behandlingen, men de försvann med tiden.

Axplock ur Tidskrifter

Nemo C. Mörck

Senaste numret av Paranormal Review (april, 2013) inkluderade en artikel av för oss välbekanta personer. Konstnären **Göte Andersson** har tillsammans med **Göran Brusewitz** och **Jens Tellefsen** skrivit om Anderssons försök med pojken Pontus år 1989. Pontus hade förmågan att se auror kring både människor, djur och även träd, dessutom kunde han se det så kallade psi-spåret - en slags förbindelse som uppstår då man fokuserar på en sak eller en person. Han kunde även uppfatta tankeformer (t ex djur som Andersson föreställde sig stod ute på gården). Andersson berättade om dessa försök i sin bok, *Psi-spåret II och okända energisystem i och runt levande varelser*. Om psi-spåret berättade han i sin tidigare bok (*Psi-spåret. En studie av ett grundläggande psi-fenomen*). Försöken med Pontus nämndes av Brusewitz i boken *Conscious connections*, men tidigare har ingen redogörelse över dem funnits på engelska. Kanske kommer artikeln att inspirera forskare att göra egna försök.

Tidningen Esquire hade i augusti en mycket kritisk artikel om Eben Alexanders bok, *Proof of Heaven*, som handlar om hans nära-döden-upplevelse (NDU). Enligt förlaget har närmare 1,6 miljoner exemplar av boken sålts och Alexander har på grund av uppmärksamheten och sin medverkan i tv-program stämplats som profet av Esquire. Artikeln, *The Prophet*, har författats av tidningens medredaktör Luke Dittrich

som verkligen tycks ha gått in för att svartmåla Alexander och han drar bland annat fram gamla anklagelser mot honom om felbehandlingar. Eftersom "utmärkt journalistik kostar" kräver tidningen för första gången att man betalar 1,99 dollar för att få läsa artikeln som finns tillgänglig på: <http://www.esquire.com/features/the-prop-het>. En närmare granskning visade emellertid att journalistiken varit allt annat än utmärkt och diverse felaktigheter har kommit med. Den har därför med rätta kritiserats och ett fritt tillgängligt 15 sidor långt svar har författats av NDU-forskaren Robert Mays, detta kan erhållas via *International Association for Near Death Studies* (IANDS) hemsida: <http://iands.org/home.html>

Här i Sverige har NDU:er också uppmärksammats i Dagens Nyheter (13 aug). Forskaren Jimo Borjigina har tillsammans med nio kollegor framkallat hjärtstillestånd i råttor och mätt den elektriska aktiviteten i deras hjärnor med hjälp av inopererade receptorer, dvs man har tagit EEG men till skillnad från flera andra studier har receptorerna varit placerade i hjärnan och inte utanpå huvudet. Forskarna observerade att hjärnan tycktes vara hyperaktiv upp till 30 sekunder efter hjärtstillestånd och spekulerar om att detta kan förklara NDU:er. Studien, **Surge of Neurophysiological Coherence and Connectivity in the Dying Brain**, publicerades i *Proceedings of the National Academy of Sciences*, men finns för närvarande också fritt tillgänglig på Internet. Många vetenskapsjournalister har som vanligt när det gäller detta ämne överdrivit, medan flera sakkunniga såsom läkaren Sam Parnia som citerats i flera artiklar varit betydligt mycket mindre imponerade, delvis på grund av svårigheterna att i detta fall generalisera resultaten. Parnia nämner också att EEG från människor efter hjärtstillestånd inte visar samma aktivitet och att de nya resultaten kan bero på att efter att blodflödet till hjärnan upphört flödar kalcium i hjärncellerna vilket leder till att de bryts ner – detta kan resultera i den

Forts på sid 8

ANDREAS LANTZ

Parapsykologins misstag som jag ser det

1. På den psykiska forskningens tid letade man mest efter bevis på liv efter döden. Vilket i praktiken var nästan hopplöst vid denna tidpunkt om man inte lyckades prestera någon form av fysikalisk teori.

2. Med Rhine tog man ett positivt steg framåt men ändå delvis i fel riktning eftersom man ville binda parapsykologin till mainstream-psykologin. Vad Rhine inte tänkte på var att det hela tiden varit fenomenens fysiska natur som varit den brännande frågan. Hans experiment var dessutom ganska långt från spontanfallen och knappast heller praktiskt tillämpningsbara. Han märkte nog universitetens begränsningar när han privatiserade sitt laboratorium dock.

Undervisningsförpliktelser och risken att universitetsledningen på Duke skulle stoppa parapsykologin med tiden var påtaglig. Ett privat forskningscenter borde rimligen ha varit en bättre lösning. Durham var dock i sig en väldigt begränsad stad och sannolikheten att de bästa forskarna skulle flytta hit var inte speciellt stor.

Många tänkbara donatorer ville troligen inte donera till Rhine till heller eftersom de inte har några band till North Carolina. Amerikaner är i regel noga med att inte donera utanför deras egen delstat.

En annan sak som Rhine glömde var att hög upprepbarhet på en eller ett par forskningscenter inte förslår långt. Det krävs betydligt mer för att psi skall tas på allvar än vanliga fenomen inom psykologin.

3. Puthoff, Targ och Ed May gjorde insatser på 70-talet som inte fick den uppskattning de förtjänar. Det var först när RV (remote viewing)-projektet började som psi började tas på

allvar utanför psykologikretsar i västvärlden får man nog säga. Många som tidigare avfärdat parapsykologin började ta den på allvar när CIA och DIA gjorde det.

De flesta som inte har anknytning till psykologi anser att Targ, Puthoff och May är de mest betydande forskarna hittills. Väldigt synd att forskare som Targ inte fortsatte som försöksledare inom parapsykologin på heltid, resultatet han fick som försöksledare var ju troligen mer tillämpningsbara än kanske någon annan psiforskare i västvärlden. Tråkigt att man inte lagt mer vikt vid Remote Viewing. Då tänker jag framför allt på de Europeiska forskarteamen.

4. Man överskattade de fysiska teorierna som dök upp på 70-talet. De flesta av de främsta fysikforskarna skulle nog kalla dem för intressanta spekulationer men inte mer än så i sin nuvarande form

5. Man överskattade Bob Morris insatser. Han kunde med hjälp av det system som rådde i Storbritannien få igenom massvis med doktorander med en låg budget och även hitta anställning till en del av dem. Man kan onekligen undra i dagsläget om dessa verkligen hade ett genuint intresse för psiforskning eller om de bara var ute efter en karriär i mainstream-psykologi? Tjänsterna var dessutom lärartjänster snarare än forskartjänster. Psiforskarna tycks fortfarande överskatta universitetspsykologins möjligheter att ge parapsykologin ett genombrott. Många är intresserade av psiforskning men inte av psykologiska institutioner, skall dessa då stängas ute från psiforskningen? De flesta potentiella donatorer har inget intresse av att donera pengar till psykologiska institutioner på universitet långt från där de bor heller. Ett

privat forskningsinstitut i deras hemstad hade i så fall legat närmare deras världsbild. Det är viktigt att man kan anställa de bästa av de bästa oavsett vilken utbildning de har. Alla anställda bör syssla enbart med de som de är bäst på. De bästa lärarna undervisar enbart, de som är bäst på att promota parapsykologi i massmedia gör det etc.

6. Man startade inte ett högbudget projekt i tillämplad psi i Freiburg medan det fanns pengar där. Hade man startat ett högbudget-projekt inriktat på tillämplad parapsykologi där när Hollerfonden fanns till hands hade man kanske haft bättre förutsättningar för ett genombrott än någonsin tidigare. Lämpliga ledare för ett sådant projekt hade varit Russel Targ och Edwin May.

7. Betydelsen av Thorsenprofessuren glömdes delvis bort på den internationella arenan. Trist att så få sökte tjänsten, man märkte rätt tydligt att Sverige som land inte är lockande. De var även synd att folk inte satte sig in i det svenska systemet och engagerade sig mer.

8. Man har glömt att många faktiskt misstror forskning som är publicerat i tidskrifter man inte känner till. Publikationer i Journal of Parapsychology räknas sällan. Bara för att studierna är gjorda på respekterade universitet betyder inte att de tas på allvar. Även många av de mest betydande parapsykologiforskarna har knappast varit så välkända och respekterade som de flesta parapsykologer tror. Många av mina dåvarande psykologilärare i Lund visste inte vem Bob Morris var t.ex.

9. Man är fortfarande för oense om i vilken riktning parapsykologin bör gå. Det råder på tok för stor fixering vid

Forts från sid 7

PARAPSYKOLOGIS MISSTAG

meta-analyser av psykologisk modell och upprepbarhet av t.ex. Ganzfeld-försök som bevis för psi. Man borde ha märkt vid detta laget att det är såpass många forskare som inte kan upprepa dessa fenomen att traditionella Meta-analyser inte fungerar. Det logiska tycker man ju onekligen hade varit att locka världens främsta experter inom fysik och neurofysiologi till ämnet. Tillämpad parapsykologi förefaller som det bästa alternativet om man inte kan komma vidare när det gäller fysikaliska teorier.

Fungerar psi betydligt bättre än någon annan metod för att t.ex. förut säga extrema naturkatastrofer blir det svårt att ignorera fenomenet. I dessa sammanhang är det ju viktigt att inte ge upp även om försökspersonerna presterar slumpartat i början. Det finns miljarder människor i världen vars förmåga man aldrig testat och det finns ingen anledning att tro att t.ex. Joe McMoneagle är så bra man kan bli eller ens i närheten av de bästa i världen när det gäller tillämpad parapsykologi.

Nya Böcker

NEMO C. MÖRCK

Det har som vanligt utkommit flera populärvetenskapliga böcker om parapsykologi. Jag nöjer mig med att nämna fyra. **Dean Radin** som skrev de välkända *The Conscious Universe* och *Entangled Minds* har nu skrivit en ny bok, *Supernormal*. Denna gång har han fokuserat på kopplingen mellan yoga och psi, men precis som i sina tidigare böcker har han också summerat resultat från flera forskningslinjer. **Tricia J. Robertson**, som under närmare 30 år intresserat sig för parapsykologisk forskning och som testat medier tillsammans med Archie Roy (som tyvärr dog i slutet av 2012) har nu skrivit en bok med den lite lustiga titeln *Things You Can do When You're Dead!* Boken fokuserar på spökerier och resultat som tyder på överlevnad efter kroppslig

död. En annan bok av intresse är *The Impossible Happens* av **Imants Baruss**, professor i psykologi, hans bok är självbiografisk och handlar bland annat om hans egna sanndrömmar, healing och kommunikation med döda. Nya böcker av skeptiker har förstås också utkommit, en av dem är *Extra Sensory* av fysikern **Brian Clegg** som försöker avfärda resultaten från flera forskningslinjer. Personligen tycker jag emellertid att han alltför okritiskt och i alltför stor utsträckning förlitar sig på vad ärkeskeptikerna C. E. M. Hansel, Martin Gardner och James Randi skrivit – ingen av dem är känd som pålitlig.

Två tyngre vetenskapliga antologier med forskningsöversikter har också utkommit. *Varities of Anomalous Experiences* som utkom 2000 har nu äntligen uppdaterats. Redaktörerna är desamma, professorerna **Etzel Cardeña**, **Steven Jay Lynn** och **Stanley Krippner**. Andra utgåvan, på 452 sidor, inkluderar kapitel om bland annat hallucinationer, nära-döden-upplevelser, minnen av tidigare liv, healing och klardrömmar (eng. lucid dreams). Den andra översikten som nog många väntat på, *Advances in Parapsychological Research vol 9*, har äntligen utkommit (förra volymen utkom 1997). Innehållet har ännu inte redovisats, men till skillnad från sina föregångare är boken häftad och därmed billigare, men något kortare än flera av sin föregångare - den är på "bara" 228 sidor enligt förlaget, McFarland.

Nytt om kvantfysik, sammanflätning mm

Jens Tellefsen följer det som skrivs om detta nya forskningsfält och om kosmologi och kvantbiologi. "Nu kan man t ex sammanfläta två st kväveatomer som finns inuti en diamant, men så långt ifrån varandra, att de inte "känner av varandra" på vanligt sätt. Man har sammanflätat tiotusentals fotoner som fn är ett rekordstort antal (skulle kunnat ha setts med blotta ögon om det var rätt våglängd). Det har framförts att kvantfenomen INTE kan ske inuti den varma hjärnan! Eller inom biologiska

system! Läs och begrunda översiktsartikeln om Quantum Biology från tidningen Nature - Physics! Det är en spännande tid vi lever i, verkligen!

I en översiktsartikel om kvantbiologi kan man ana att huvuddelen är ganska svår för lekfolk, men inledningen är väldigt intressant! Observera referenserna #5 och #6, där två motsatta sidor av debatten om QM kan existera i den varma miljön som härskar inuti vår hjärna dyker upp, påpekar Jens! OBS också, att Max Tegmark är världsberömd fysiker från Sverige, men nu Professor på MIT! Mest känd för sina bidrag till kvantkosmologiska idéer, så som Multiversum o a! Titta gärna en gång till på bifogad artikel från Scientific American, se ny notis på hemsidan. Många nya tankar här!

Forts från sid 6

Axplock ur tidskrifter

aktivitet som Borjigina funnit med EEG. Något som, föga förvånande, inte nämns i artiklarna är de paranormala inslagen i flera NDU:er, t ex korrekt perception av detaljer i operationssalen med mera.

PA, Parapsychological Association har nya logga

Vi vill tipsa om att PA har en nya loggo. Titta på YouTube-länk som presenterar nya loggon. Riktigt bra filmsnutt och snygg logga också. <http://www.youtube.com/watch?v=RhuahbuJQQM>

Sällskapet för Parapsykologisk Forskning, SPF

Postgiro: 35 17 57-0
 Medlemsavgift: 300:- för pensionärer, studerande 200:-
 Ordförande: Göran Brusewitz, Dillingsv 98, 13148 Nacka
 Tfn hem: 08-466 98 58, Mobil: 0708-10 35 32
 e-post: goran.brusewitz@parapsykologi.se
 Vice ordf.: Jens Tellefsen
 Kassör: Carina Landin
 Sekreterare: Edgar Müller
 Redaktör: Göran Brusewitz
 Medredaktör: Nemo Mörck
 Layout: Merit Müller
 Hemsida: www.parapsykologi.se
 Ansv. hemsida: Jajja Deboussard
 Tryckeri: Åsö Föreningsråds Tryckeri, 08 - 644 72 10